

**БЪЛГАРСКА БАНКА
ЗА РАЗВИТИЕ**

**ПРАВИЛА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ КОНФЛИКТИ НА ИНТЕРЕСИ В
БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ В КАЧЕСТВОТО Й НА
ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК**

Версия: 2.1 /30.07.2021

© ББР, 2021 г.

Съдържание:

Раздел I.....	3
Общи положения	3
Раздел II.....	4
Определения и обхват	4
Раздел III.....	5
Ситуации на потенциални конфликти на интереси.....	5
Раздел IV.	6
Мерки за избягване на конфликти на интереси и способности за управление на конфликти на интереси	6
Раздел V.	10
Управление на конфликти на интереси при извършването на инвестиционни или допълнителни услуги и дейности	10
Допълнителни разпоредби	16
Заключителни разпоредби	17

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. Настоящите правила уреждат организацията на дейността по превенция на риска от възникване на конфликти на интереси в дейността на „Българска банка за развитие“ ЕАД (наричана по-долу за краткост „ББР“ или „Банката“) в качеството ѝ на инвестиционен посредник.

Чл. 2. Целта на настоящите правила е да гарантират, че при извършването на инвестиционни дейности и при предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги, Банката ще действа честно, справедливо и като професионалист, и ще осигури прозрачност по отношение на личните сделки с финансови инструменти, при стриктно спазване на закона и недопускане застрашаване на интересите на клиентите.

Чл. 3. (1) При извършване на инвестиционни услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), Банката предприема всички необходими действия за установяване на потенциалните конфликти на интереси между:

1. Банката, лицата, които работят по договор за нея във връзка с дейността ѝ като инвестиционен посредник или лица, които пряко или косвено са свързани с Банката чрез отношение на контрол, финансовия анализатор, както и свързаните с тях лица и останалите клиенти на Банката;

2. клиентите на Банката.

(2) ББР предприема действията по ал. 1 и в случаите, когато конфликт на интереси може да възникне в резултат на възнаграждение, което е получено от инвестиционния посредник, в случаите на предоставяне на стимули от трети лица или на други механизми за стимулиране.

(3) В случаите по чл. 76, ал. 4 ЗПФИ Банката преди извършването на дейност за сметка на клиент, във връзка с която е налице конфликт на интереси, предоставя на клиента на траен носител информация относно конфликта на интереси, която е достатъчна в съответствие с характеристиките на клиента същият да вземе информирано решение относно инвестиционната или допълнителната услуга, във връзка с която възниква конфликт на интереси.

Чл. 4. Банката е изградила и поддържа вътрешна организация, която отговаря по всяко време на изискванията на ЗПФИ и е в съответствие с естеството, обхвата и сложността на извършваната от нея дейност и която осигурява условия за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси, а когато такива конфликти възникнат - за справедливо третиране на клиентите, разкриване на информация и предотвратяване увреждането на интересите на клиентите.

Чл. 5. Правилата се прилагат по отношение на всички клиенти на Банката, независимо от тяхното категоризиране като непрофесионални, професионални или приемливи насрещни страни.

Раздел II. Определения и обхват

Чл. 6. Конфликт на интереси е ситуация, възникваща преди или в хода на извършване на инвестиционни услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ от Банката, в качеството ѝ на инвестиционен посредник, характеризираща се с възможността при определени условия да възникне риск за увреждане интереса на клиент.

Чл. 7. Настоящите правила регламентират:

1. случаите, представляващи конфликт на интереси или които биха могли да доведат до конфликт на интереси, създавайки условия за възникване на риск от увреждане интересите на клиент/и по отношение на конкретна услуга или дейност, извършвана от Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник;
2. мерките и процедурите за предотвратяване на ситуации, при които съществува риск за възникване на конфликтна интереси;
3. управлението на конфликти на интереси в съответствие с организационната структура, вътрешните правила и процедури и естеството и обема на извършваните от Банката инвестиционни дейности и предоставяните от нея инвестиционни услуги.

Чл. 8. При осъществяване на дейност като инвестиционен посредник, в Банката могат да възникнат конфликти на интереси, включително, но не изчерпателно, в случаите на:

1. приемане на поръчки за сключване на сделки с финансови инструменти;
2. сключване на сделки за собствена сметка;
3. инвестиционни проучвания;
4. инвестиционни съвети/ инвестиционни консултации;
5. управление на портфейл;
6. поемане на емисии на финансови инструменти;
7. консултации на дружества относно капиталовата структура, промишлената стратегия и свързани с това въпроси, както и консултации и услуги, свързани със сливания и покупка на предприятия;
8. предоставяне на заеми за извършване на сделки с един или повече финансови инструменти, при условие, че лицето, което предоставя заема, участва в сделката;
9. посредничество за сключване на сделки с финансови инструменти.

Чл. 9. При установяване на видовете конфликти на интереси, които възникват в резултат на извършването на инвестиционни услуги и дейности и наличието на които може да увреди интереса на клиент, Банката отчита, прилагайки минимум от критерии, обстоятелството дали Банката, лице, което работи по договор за нея или лице, което пряко или косвено е свързано с ББР чрез отношение на контрол, финансовият анализатор попада в някоя от следните хипотези:

1. има възможност да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента;
2. има интерес от резултата от предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната сделка за сметка на клиента, който е различен от интереса на клиента от този резултат;
3. има финансов или друг стимул да предпочете интереса на клиент или група от клиенти пред интереса на друг клиент;
4. осъществява същата дейност като клиента;
5. получава или ще получи от лице, различно от клиента, облаги във връзка с услуга, предоставена на клиента, под формата на парични или непарични облаги или услуги.

Раздел III.

Ситуации на потенциални конфликти на интереси

Чл. 10. (1) При извършването на инвестиционни дейности и предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги биха могли да възникнат потенциални конфликти на интереси, в случаите в които Банката, лице работещо по договор за нея или лице, които пряко или косвено са свързани с ББР чрез отношение на контрол, финансовият анализатор:

1. има възможност да реализира печалба или избегне загуба за сметка на клиента;
2. има интерес от резултата от предоставяната на клиента услуга или от осъществяваната за сметка на клиента сделка, който е различен от интереса на клиента по отношение на този резултат;
3. има финансов или друг стимул да предпочете интереса на клиент или група от клиенти пред интереса на друг клиент;
4. осъществява същата или подобна на клиента дейност;
5. получава или ще получи от лице, различно от клиента, облаги и стимули във връзка с дадена услуга;
6. придобие или може да придобие, или да сключи сделка за собствена сметка с финансови инструменти, чието закупуване препоръчва на клиентите си, ако от покупката на клиента Банката, съответно лицето, което работи по договор за нея, ще има лична изгода;
7. участва едновременно или последователно в предоставянето на отделни инвестиционни или допълнителни услуги и това вреди на интересите на клиента;
8. осъществява несанкциониран обмен на информация със служители на Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, представляваща търговска или служебна тайна;
9. несанкционирано или ненаказуемо предоставя информация, представляваща търговска или служебна тайна, на трети лица;
10. определя различен размер на възнагражденията на служителите в различни управления/отдели на Банката в зависимост от работата им с клиенти, което води до застрашаване на интереса на клиента;
11. сключва сделки с финансови инструменти в обем или честота, на цени или с определена насрещна страна, за които според конкретните обстоятелства може да се приеме, че са

изключително в интерес на Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник;

12. сключва лични сделки в разрез с изискванията на Правилата за личните сделки с финансови инструменти на ББР в качеството ѝ на инвестиционен посредник, ЗПФИ и останалото приложимо законодателство;

13. съветва клиент да закупи или продаде определени финансови инструменти, които друг негов клиент желае, съответно, да продаде или закупи;

14. съветва клиент да закупи или продаде на определено от Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник лице ценни книжа, с цел да окаже влияние при упражняване на правото на глас по ценните книжа;

15. лице, което работи по договор за Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, притежава квалифицирано участие в друго юридическо лице, което извърша конкурентна на инвестиционната дейност;

16. наличие на свързаност, по смисъла на ЗПФИ, между лице, което работи по договор за Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник и неин клиент;

17. сключва сделки с финансови инструменти, предмет на инвестиционно проучване, когато лицето има достъп до информация за съдържанието и заключенията в проучването, преди разпространяване на самото инвестиционно проучване.

(2) Изброяването по предходната алинея е непълно, доколкото в практиката е възможно да възникнат и други ситуации, които биха могли да бъдат квалифицирани като конфликт на интереси. Уреждането на всеки конфликт на интереси се извършва съобразно приложимите нормативни актове и настоящите правила.

Раздел IV.

Мерки за избягване на конфликти на интереси и способности за управление на конфликти на интереси

Чл. 11. Мерките, които Банката предприема за избягване конфликти на интереси при предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги и дейности, включват:

1. предварително и изчерпателно разкриване на информация за потенциални и реални конфликти на интереси от лицата, работещи по договор за Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник. Разкриването на информация се извършва чрез попълването на декларация от лицата, които са пряко заети в дейността на Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник (Приложение № 1) и съдържа следната информация, която не е изчерпателна:

а) притежавани пряко и/или чрез свързани лица финансови инструменти;

б) семейно положение и свързани лица по смисъла на ЗПФИ;

в) квалифицирани участия в други участници на капиталовия пазар, емитенти или публични дружества;

г) трудови или гражданско правни отношения с други юридически лица, клиенти на Банката - ИП или нейни конкуренти;

д) участие в управителни и контролни органи на търговски дружества, ръководства на управления/отдели или звена, както и заемането на други позиции, позволяващи вземането на управленски решения;

е) наличие на кредитни отношения с юридически или физически лица, клиенти на Банката, или свързани с клиенти на Банката,

ж) осъществяване на дейност, еднаква или подобна с тази на клиента на Банката - ИП,

з) получаване на недължими плащания от трето лице, при условие, че бъде предоставена определена инвестиционна или допълнителна услуга на клиента (хонорари, бонуси, стимули и др.),

и) други обстоятелства, съгласно закона или вътрешните актове, които биха могли да бъдат предпоставка за възникването на конфликти на интереси.

Всички лица, работещи по договор за Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, при встъпване в длъжност или започване на дейност за Банката подписват декларация (Приложение № 1). При промяна на декларираните по-горе обстоятелства лицата по изречение първо следва да подадат нова декларация в 7-дневен срок от настъпване на промяната.

2. Отказ от действие при възникване на конфликт на интереси в случаите, когато не могат да бъдат спазени посочените в настоящите правила принципи. Мярката включва действия по самоотвод – когато при предоставянето на дадена инвестиционна или допълнителна услуга за лице, работещо по договор за Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, възникне ситуация, квалифицирана като конфликт на интереси по ЗПФИ, Наредба № 38, настоящите правила и Кодекса за професионално поведение в Групата на ББР, то е длъжно да не участва във вземането на решения или да предприема действия по предоставянето на съответната услуга. В тези случаи Банката има задължението да уведоми своевременно и по подходящ начин клиента за отказа си от предоставяне на инвестиционната и/или допълнителната услуга с цел предотвратяване конфликта на интереси, като му предоставя подробна информация с причините за това.

3. Недопускане на едновременното или последователното участие на едно и също лице в предоставянето на отделни инвестиционни или допълнителни услуги, когато това съвместяване компрометира надлежното управление на конфликтите на интереси;

4. Спазване на принципа “необходимост да се знае” - обмен на „съществена“ информация (за финансови възможности на клиенти, структура на портфейла, намерения за инвестиране, изготвени, но неразпространени препоръки или инвестиционни консултации и др.) между различните управления/отдели на Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, се извършва след консултация с управление „Съответствие“ при спазване на принципа “необходимост да се знае”;

5. Липса на пряка обвързаност на възнаграждението на лицата, извършващи една дейност, и възнаграждението на лицата, извършващи друга дейност за Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, или приходите, реализирани от последните, ако може да породи конфликт на интереси във връзка с тези дейности;

6. Справедливо определяне на трудовото възнаграждение и на всички допълнителни плащания на лицата, които работят по договор за Банката в качеството ѝ на инвестиционен

посредник по начин, който не създава предпоставки за недобросъвестно изпълнение на функциите, възложени на тези лица;

7. Отделен контрол върху лицата, чиито основни функции включват извършването на услуги от името и/или за сметка на клиенти или предоставянето на услуги на клиенти, когато между интересите на клиентите може да възникне конфликт, или които по друг начин представляват различни конфликтни интереси, между които може да възникне конфликт, включително интереса на Банката - ИП;

8. Забрана за съвместяване на функции между лицата, работещи по договор за Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, ако такова съвместяване създава предпоставки за необективно и непрофесионално изпълнение на служебните задължения и би могло да накърни интереса на клиент;

9. Осигуряване на прозрачност по отношение на процеса по одобрение на нови продукти и прилагане на изискванията за контрол от управление „Съответствие“;

10. Осъществяване на непрекъснати обучения на служителите във връзка с третиране на конфликтите на интереси и предотвратяване на риска от възникването им;

11. Поддържане на система за подаване на сигнали (включително анонимни), която позволява на служителите на Банката да привлекат вниманието на управителните органи на Банката по възникване на ситуации с конфликти на интереси, включително във връзка с измами и финансови престъпления;

12. Създаване на възможности за ескалация за конфликти на интереси, в случай че не може да се постигне взаимно съгласие за управление на такива конфликти между участващите вътрешни страни, които могат да доведат до потенциален риск за репутацията на Банката.

Чл. 12. Управлението на конфликтите на интереси се извършва чрез следните способности:

1. Създаване на ефективна вътрешна организация, включително изграждането на т.нар. „китайски стени“, пречатваща злоупотребата с информация, представляваща служебна тайна. „Китайските стени“ са създадените в Банката организационни и технически бариери между различни зони, чрез които потокът на вътрешната информация, с която разполагат тези зони е ограничен до степен, необходима на служителите им за изпълняване на преките им задължения и отговорности.

2. Ограничаване обмена на компютърна и на хартиен носител информация между служителите чрез права и ограничителен режим за достъп, освен ако това не е необходимо за нормалното и ефективно предоставяне на услуги за сметка на клиенти;

3. Създаване на вътрешни правила и политики, регламентиращи получаването на трудови възнаграждения, стимули и други парични и непарични облаги, по начин, който не създава предпоставки за недобросъвестно изпълнение на функциите, възложени на тези лица и застрашаване на интереса на клиента или на Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник;

4. Регламентиране на липсата на пряка обвързаност между възнаграждението или приходите на лицата, извършващи една или друга дейност от името и за сметка на Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, в случай че може да възникне конфликт на интереси във връзка с тези дейности;

5. Ограничаване получаването на стимули от клиенти или от трети страни и задължения за предварително уведомяване на клиента. В тази връзка, всеки един служител в Банката е запознат и е длъжен да прилага Кодексът за професионално поведение в Групата на ББР, където е урегулирано получаването или не на стимули и непарични облаги, в кои случаи се прилагат и в какви размери. В случай на вземане на решение за предлагане на стимули, свързани с продажбени цели, то Банката е длъжна да уведоми предварително клиентите за наличието на такава практика.

6. При предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги Банката действа честно, справедливо и професионално, в съответствие с най-добрия интерес на клиента. В този смисъл, тя може да получи такса, комисиона или непарична облага от клиента или лице, действащо от името на клиента или да заплати такса, комисиона или непарична облага на трета страна или на лице, действащо от името на третото лице.

Банката е длъжна да уведоми клиента за горното при спазване на следните условия:

6.1. Преди да предостави услугата, Банката разкрива на клиента по начин, който е изчерпателен, точен и разбираем естеството, размера на таксата, комисионата или непаричната облага и когато сумата не може да се установи, методът за изчисление на тази сума;

6.2. Таксата, комисионата или непаричната облага е предназначена да подобри качеството на услугата за клиента и в случаите, в които не накърнява спазването на задължението на Банката да действа в най-добър интерес на клиента;

6.3. В допълнение на това, Банката може да заплаща и получава съответните такси, които са необходими, с оглед предоставяне на услугата и които по своето естество не могат да породят конфликти със задължението на Банката да действа честно, справедливо и професионално в най-добър интерес на клиента (примерно такси за попечителство, сетълмент и клиринг, регулаторни и съдебни разноски).

По отношение на действащите в Банката правила за възнагражденията и политики по отношение на стимулите, управление „Съответствие“ извършва регулярни проверки за спазване на действащите в тази връзка правила и процедури.

7. Всички лица, работещи по договор за Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник при встъпване в длъжност или започване на дейност са длъжни да подпишат декларация за опазване на търговска тайна по чл. 90, ал. 3 от ЗПФИ (Приложение № 2).

8. Функциониране на звено за осигуряване на съответствие с нормативните изисквания по отношение на инвестиционната дейност на Банката (управление „Съответствие“), което е с независим статут, пряко се отчита за дейността си пред ръководните органи и в чиито функции са включени мерки по идентифициране, превенция и управление на потенциални и реални конфликти на интереси и надзор над личните сделки с финансови инструменти. Управление „Съответствие“ води Регистър на услуги и дейности, пораждащи конфликт на интереси, който редовно актуализира. Регистърът съдържа видовете инвестиционни и/или допълнителни услуги и дейности, извършвани от инвестиционния посредник или от негово име, при които е възникнал или може да възникне конфликт на интереси, водещ до риск от увреждане интересите на един или повече клиенти. Управителният съвет на Банката получава редовно и

най-малко веднъж годишно писмени доклади от управление „Съответствие“ относно случаите, посочени в настоящата точка.

9. Служителите са длъжни да следят за наличие на конфликти на интереси или потенциални такива, при изпълнение на тяхната работа и при възникване на такива да уведомяват незабавно управление „Съответствие“.

10. Когато възникне конфликт на интереси между клиента и Банката или лице, пряко или непряко свързано с нея чрез контрол, винаги се предпочита/поставя интересът на клиента пред този на Банката или пред интереса на лице, пряко или непряко свързано с Банката, чрез контрол.

11. Ако, въпреки прилагането на настоящите Правила, продължава да съществува риск за интересите на клиента, Банката не може да извършва дейност за сметка на клиент, ако не го е информирала за общото естество и/или източници на потенциалните конфликти на интереси. В тези случаи Банката, преди извършването на дейност за сметка на клиент, предоставя на клиента информация относно конфликтите на интереси, която да е достатъчна според характеристиките на клиента, така че той да може да вземе информирано решение относно инвестиционната или допълнителната услуга, във връзка с която възниква конфликт на интереси.

12. Лицата, работещи по договор за Банката никога и по никакъв начин не трябва да се възползват от служебното си положение за свои лични или на свързани с тях лица интереси. Те не трябва да участват в никакви сделки и не трябва да търсят финансови изгоди, които са несъвместими с тяхната длъжност, функции, задължения или с тяхното осъществяване.

13. При сключването на лични сделки не може да се нарушава принципа за равностойно и справедливо третиране на клиентите на Банката.

Раздел V.

Управление на конфликти на интереси при извършването на инвестиционни или допълнителни услуги и дейности

Управление на риска от конфликти на интереси при приемане на поръчки от клиенти и изпълнение на клиентски нареждания.

Чл. 13. (1) Клиентските нареждания се изпълняват в съответствие с Политиката за изпълнение на нарежданията на клиенти на ББР в качеството ѝ на инвестиционен посредник.

(2) За да се гарантира справедливост при обработката на нарежданията на клиентите и недопускане възникването на конфликти на интереси, Политиката изисква от служителя, приемащ поръчки от клиенти:

1. да предприеме всички разумни стъпки, за да постигне най-добър общ резултат по отношение изпълнение на нареждането на клиента;
2. да прилага последователни и утвърдени стандарти за работа по отношение на всеки един клиент;
3. да се уеднакви работата по идентични процеси, независимо от пазара, на който се оперира;
4. да изпълнява нарежданията на клиентите (от един и същи вид) по реда на получаването им в Банката.

(3) При изпълнение на клиентски нареждания отнасящи се до един и същ инструмент, приоритет получават нарежданията, получени от клиенти, пред поръчките за сметка на Банката.

Предотвратяване конфликти на интереси по отношение на личните сделки с финансови инструменти; ограничаване на пазарните злоупотреби.

Чл. 14. (1) В ББР съществува забранителен режим по отношение извършването на лични сделки на лицата, работещи по договор с Банката, в случаите в които се създават предпоставки за или се извършва манипулиране на пазара на финансови инструменти, а именно:

1. извършване на сделки или подаване на нареждания за сделки, при които се използват фиктивни или манипулативни способности или други форми на измамни действия;
2. извършване на сделки и подаване на нареждания, които могат да създадат невярна представа или подвеждаща информация относно търсенето, предлагането или цената на финансовия инструмент, предмет на сделката;
3. изпълнение на сделки и подаване на нареждания, които могат чрез действията на едно или повече лица да създадат предпоставки за неконкурентно предимство или спекулативно завишение на цената на финансовия инструмент, с оглед спекулативни или други цели;
4. разпространение по един или друг начин, включително чрез рекламни средства, публични изявления, новини и други способности, включително чрез средствата за масово осведомяване или интернет на подвеждаща или невярна информация, която създава или може да създаде неточна представа относно позиция, цена или друга характеристика на финансовия инструмент и лицето-разпространител на тази информация знае или е длъжно да знае, че информацията е невярна или подвеждаща.

(2) Не се разрешава на Банката и служителите, работещи по договор с Банката, с цел избягването конфликти на интереси и спазване на Правилата за личните сделки с финансови инструменти на ББР в качеството ѝ на инвестиционен посредник, да извършват следните действия:

1. да купуват за своя сметка финансови инструменти, за чието закупуване клиент е подал нареждане, и да ги продават на клиента на цена, по-висока от цената, на която са ги купили;
2. да извършва за своя или за чужда сметка действия с пари и/или финансови инструменти, за клиенти, за които няма съответното пълномощно;
3. да продава за своя или за чужда сметка финансови инструменти, които служителят на Банката или клиентът не притежават, освен в предвидените в закона случаи;
4. да правят симулативни предложения за сключване на сделки с финансови инструменти, с които се създава невярна представа за цената или обема на търговия, или да сключват сделки, които са привидни;
5. да получават част или цялата изгода, ако е сключена и изпълнена сделка при условия, по благоприятни от тези, които е установил клиентът на Банката.
6. да разпространяват неверни слухове и необосновани прогнози, както и да извършват други заблуждаващи действия във връзка с цената или обема на сделките с финансови инструменти;

7. да ползват за облагодетелстване на себе си, факти и обстоятелства, засягащи наличностите и операциите по сметките за финансови инструменти и за пари на клиенти на Банката, както и всички други факти и обстоятелства, представляващи търговска тайна, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения;
8. да извършват каквито и да било действия с портфейл от финансови инструменти на клиенти, водени от личния си интерес;
9. да получава облаги от трети лица в нарушение на вътрешните правила на Банката и действащите нормативни актове, свързани с инвестиционната дейност;
10. да ползва или разкрива вътрешна информация от клиенти или трети лица, за да търгува с финансови инструменти, ако това представлява нарушение на Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и актовете по прилагането му;
11. да предоставя съвет или окаже съдействие извън обичайно осъществяваната дейност на Банката на друго лице да сключи сделка с финансови инструменти, която, ако би била лична сделка на лицето, което работи по договор за Банката, би била забранена съгласно нормативните разпоредби;
12. да извършва дейност по друг начин, която застрашава интересите на клиентите и на Банката.
13. сключва сделки с финансови инструменти в обем или честота, на цени или с определена насрещна страна, за които според конкретните обстоятелства може да се приеме, че са изключително в интерес на Банката.

Управление на конфликти на интереси при изготвяне на инвестиционни проучвания.

Чл. 15. (1) Когато Банката изготвя или организира изготвянето на инвестиционни проучвания, предназначени за разпространение или за които е вероятно впоследствие да бъдат разпространени публично или сред клиентите на Банката, се прилагат мерките, предвидени в член 34, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Делегиран регламент (ЕС) 2017/565), за третиране на конфликти на интереси по отношение на финансовия анализатор, участващ в изготвянето на проучването, и на други лица, работещи по договор за Банката, чиито отговорности или делови интереси, биха могли да влязат в конфликт с интересите на лицата, на които се предоставя инвестиционното проучване.

(2) В случаите по ал. 1, Банката осигурява и спазването на следните допълнителни условия:

1. финансов анализатор, и другите лица, които работят по договор за Банката, да не сключват лични сделки или сделки за сметка на друго лице, включително за Банката, с финансови инструменти, до които се отнася инвестиционното проучване, или със свързани с тях финансови инструменти, със знанието за вероятния момент на оповестяване или за съдържанието на инвестиционното проучване. Това условие се прилага, когато инвестиционното проучване не е достъпно за публиката или за клиентите и не може лесно да

бъде направено въз основа на достъпна за публиката или клиентите информация. Забраната за сключване на сделки важи, докато не бъде осигурена разумна възможност за адресатите на инвестиционното проучване да действат съгласно него. Забраната по изречение първо не се прилага спрямо маркет-мейкърите, които действат добросъвестно и в хода на обичайното извършване на такава дейност, както и при изпълнение на поръчки на клиенти, дадени по тяхна инициатива;

2. извън случаите по т. 1 финансовият анализатор и другите лица, които работят по договор за Банката и участват в изготвянето на инвестиционното проучване, да не извършват лични сделки с финансови инструменти, до които се отнася инвестиционното проучване, или със свързани с тях финансови инструменти в противоречие с дадени препоръки в периода, за който те са валидни, освен при изключителни обстоятелства и с предварителното одобрение на управление „Съответствие“ на Банката;

3. Банката, финансовият анализатор и другите лица, които работят по договор за Банката и участват в изготвянето на инвестиционното проучване, не могат да получават възнаграждения, комисиони или непарични облаги в нарушение на чл. 12, т.6.1 – 6.3 от правилата, от лица, които имат съществен интерес във връзка с предмета на инвестиционното проучване;

4. Банката, финансовият анализатор и другите лица, които работят по договор за Банката и участват в изготвянето на инвестиционното проучване, не могат да обещават на емитентите, до които то се отнася, благоприятното им представяне в проучването;

5. емитенти, всички лица, които работят по договор за Банката, освен финансовият анализатор, както и всички други лица, да нямат право преди разпространението на инвестиционното проучване да преглеждат неговия проект с цел установяване на верността на фактите, представени в проучването, или с друга цел, освен с оглед удостоверяване изпълнението на нормативните задължения на Банката, ако проектът включва препоръка или очаквана цена.

(3) Изискванията по алинеи 1-2 не се прилагат, когато Банката публично или сред клиентите си разпространява инвестиционни проучвания, изготвени от друго лице, при положение, че:

1. инвестиционното проучване е изготвено от лице, което не е член на Групата, към която Банката принадлежи;

2. Банката не променя съществено препоръките, съдържащи се в инвестиционното проучване;

3. Банката не представя инвестиционното проучване като изготвено от него;

4. Банката удостовери, че за лицето, изготвило инвестиционното проучване, важат изискванията, предвидени в Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 относно изготвянето на това проучване, или това лице е установило и прилага политика, установяваща същите изисквания.

(4) Инвестиционно проучване по смисъла на предходните точки е проучване или друга информация, което/която съдържа изрична или косвена препоръка или предложение за инвестиционна стратегия относно един или повече финансови инструменти или относно емитентите на финансови инструменти, включително всяко мнение относно настоящата или бъдещата стойност или цена на такива инструменти, предназначена за дистрибуторски канали или за публиката и по отношение на което/която са налице следните условия:

1. Проучването или информацията са обозначени като инвестиционно проучване или с подобни термини или са представени по друг начин като обективно и независимо разяснение на въпросите, съдържащи се в препоръката;

2. Ако препоръката се предоставя от Банката на неин клиент, тя не следва да представлява предоставяне на инвестиционна консултация.

(5) Инвестиционна препоръка в съответствие с Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарната злоупотреба, която се отнася до финансови инструменти по смисъла на чл. 4 от ЗПФИ и не отговаря на условията по ал. 4, ще се разглежда като рекламни материали за целите на ЗПФИ и Банката трябва ясно да я определи като такава, както и да включи в препоръката ясно и изрично изявление, че тя не е изготвена в съответствие с нормативните изисквания, осигуряващи независимостта на инвестиционното проучване, и не е предмет на забрана за сключване на сделки преди разпространяване на инвестиционното проучване.

(6) Финансовият анализатор и служителите, участващи в изготвянето на инвестиционна препоръка, изготвят и предоставят инвестиционна препоръка, следвайки принципа на съвестност и справедливост и с необходимата професионална грижа и в рамките на тяхната професионална компетентност. Отговорността на финансовите анализатори се ограничава до постигане на окончателна препоръка въз основа на различните становища, които се предлагат и предвид достъпа до информация, с която разполагат. В този смисъл, служителите изготвящи инвестиционните проучвания следва да декларират всеки потенциален или реален конфликт на интереси.

Предотвратяване на конфликти на интереси при управление на портфейли с ценни книжа.

Чл. 16. (1) Съгласно сключен договор с клиента за предоставяне на услугата „управление на портфейл“, клиентът е делегирал на Банката управлението на активи и администрирането на ценни книжа/сметки/стоки, включително решението за покупко-продажба на финансови инструменти, стоки и валута. В зависимост от уговореното, Банката взема решения за покупко-продажбата на финансови инструменти, стоки и валута, без да се изисква отделно одобрение за всяка сделка. Това може да породви конфликт на интереси, като Банката се стреми да въведе организационни, процедурни и договорни мерки, а именно:

1. Управлението на портфейла е организирано отделно от инвестиционното банкиране, търговията с ценни книжа и търговията за собствена сметка;

2. Управлението на портфейла е независимо при инвестиционни му решения;

3. Във връзка с услугите по управление на портфейл, Банката може да не приема да запазва обезщетения от трета страна;

4. Непаричните облаги могат по изключение да бъдат приети само ако са незначителни, в размери регламентирани в Кодекса на професионално поведение на Групата на ББР и целят повишаване качеството на услугата, имат мащаб и характер, които не накърняват действието в най-добър интерес за клиента и са предварително и ясно разкрити на клиента;

5. Банката ще изплати всички парични обезщетения или разноски, изплатени от трета страна в рамките на услугата за управление на портфейл на съответните клиенти, веднага щом това е

възможно, след получаване;

6. Банката има задължението да информира клиентите си за всички такси, комисиони или парични облаги, прехвърлени към тях, например чрез периодични отчети, предоставени на клиентите.

(2) Конфликт на интереси в контекста на управлението на портфейл може да възникне от решения на Управителния съвет на Банката относно възнаграждения, свързани с изпълнението или обвързани с резултатите. В този контекст може да съществува риск служителят на Банката, отговарящ за управлението на портфейл, да поеме непропорционални рискове, за да постигне възможно най-високата ефективност, което на свой ред ще доведе до увеличаване на възнаграждението. Звеното по съответствие извършва текущ контрол по превенция на риска.

(3) По отношение на мониторинга при управлението на портфейла се използват следните контролни мерки:

1. разделяне на функциите на инвестиционния консултант по отношение на търговия за собствена сметка и за сметка на клиента;
2. вътрешно разпределение и мониторинг на изпълнението по отношение на всеки един портфейл за управление на активи;
3. подробен контрол на риска по отношение изпълнението на стратегиите за управление на портфейл/модела;
4. за да се постигне възможно най-добро изпълнение на поръчките на клиентите, при управлението на портфейл се прилагат принципите за най-добро изпълнение.

Управление на конфликти на интереси при поемане и пласиране на емисии от името на клиенти.

Чл. 17. (1) Предвид спецификата на услугите за поемане и пласиране на емисии и възможността от възникване на конфликт на интереси във връзка с тези услуги, Банката предприема мерки за гарантиране управлението на процеса на поемане и пласиране на емисии ценни книжа по начин, който зачита равностойно интересите на различните участници на пазара.

(2) Банката, в изпълнение на своите задължения гарантира, че собствените ѝ интереси или интересите на други нейни клиенти не оказват неподходящо влияние върху качеството на услугите, предоставяни на емитиращия клиент (примерно: сключване на споразумения или ликвидационни споразумения от какъвто и да е вид с клиентите на инвеститора в замяна на преференциални разпределения). Тези условия предварително се уговарят при влизане в договорни отношения с емитиращия клиент, заедно с придружаваща информация относно процеса на предлагане, преди Банката да се съгласи да поеме предлагането.

(3) Банката прилага политики, процедури и договорености, така че процесът на ценообразуване, включително публикуването на проспекти и разпространението им, да не навреди на интересите на емитента – клиент.

(4) Процесът по пласиране на емисиите ценни книжа включва упражняването на субективна преценка от инвестиционния посредник относно разпространението на емисията и е базиран на конкретните факти и обстоятелства, съгласно уговореното, което може да предизвика

конфликти на интереси. По този повод, Банката прилага ефективни организационни изисквания, които гарантират, че разпространението на проспектите, извършвано като част от услугите за пласиране, не поставят интересите на посредника пред интересите на емитиращия клиент или интересите на един инвестиционен клиент над тези на друг инвестиционен клиент.

Чл. 18. Третирането на конфликти на интереси по отношение на останалите инвестиционни дейности и услуги, неописани детайлно в настоящите правила, се извършва при прилагане на подобна организация и принципи за управление на риска. В случай че е необходимо допълнително урегулиране на конфликти на интереси по отношение на специфичната инвестиционна дейност или услуга, то това се извършва чрез актуализиране на настоящите правила или чрез предварително уведомяване на клиента за рисковете и постигане на писмено споразумение между страните.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тези правила:

1. „Възнаграждение“ означава всички видове плащания или финансови и нефинансови облиги, предоставяни пряко или косвено от или на Банката при предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиенти.
2. „Лица, които работят по договор за Банката“ означава което и да е от следните лица:
  2. 1. членовете на Управителния и Надзорния съвет на ББР, прокуристите, както и обвързаните агенти на Банката;
  2. 2. членове на управителните и контролни органи или други приравнени на тях лица на обвързаните агенти на Банката, в качеството ѝ на инвестиционен посредник;
  2. 3. служителите на ББР (на трудов и граждански договор), както и всяко друго физическо лице, чиито услуги са предоставени на разположение и под контрола на инвестиционната дейност на Банката или на обвързания агент и което участва в предоставянето на инвестиционни услуги и дейности на Банката, в качеството ѝ на инвестиционен посредник;
  2. 4. физически лица, които участват пряко в предоставянето на услуги на Банката, в качеството ѝ на инвестиционен посредник или на обвързания агент, по силата на сключен договор за възлагане, за целите на предоставянето на инвестиционни услуги и дейности.
3. „Свързани финансови инструменти“ означава финансови инструменти, включително тези, които не са допуснати до търговия или търгувани на място на търговия или за които не е подадено заявление за допускане до търговия на място на търговия съгласно Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарната злоупотреба (Регламент (ЕС) № 596/2014), а именно:
  - а. договори или права за записване, придобиване или разпореждане с ценни книжа;
  - б. финансови деривати на ценни книжа;
  - в. когато ценните книжа са конвертируеми или заменяеми дългови инструменти – ценните книжа, в които могат да бъдат конвертирани или заменени такива конвертируеми или заменяеми дългови инструменти;

г. инструменти, които са издадени или гарантирани от емитента или от гаранта на ценните книжа и чиято пазарна цена би могла да повлияе значително на цената на ценните книжа или обратното;

д. когато ценните книжа са ценни книжа, еквивалентни на акции – акциите, които представляват тези ценни книжа и всякакви други ценни книжа, които са еквивалентни на тези акции.

4. „Свързано лице“ означава всяко лице, с което лицето, работещо по договор с Банката е в семейна връзка или с което е свързано лице по смисъла на § 1, т. 27 от Допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ):

4.1. свързани лица по смисъла на § 1, т. 27 от Допълнителните разпоредби на ЗПФИ са две или повече физически или юридически лица, свързани чрез:

а) участие, което представлява притежание, пряко или чрез контрол, на 20 или повече от 20 на сто от правата на глас или от капитала на дружеството (предприятието);

б) контрол, който предприятие майка упражнява спрямо дъщерно дружество съгласно Закона за счетоводството или подобна връзка между физическо или юридическо лице и дружество (предприятие), като всяко дъщерно дружество на дъщерно дружество също се смята за дъщерно дружество на неговото предприятие майка, което е начело на групата от тези дъщерни дружества;

в) постоянна връзка на двете от лицата или на всички от тях с едно и също лице чрез отношение на контрол.

4.2. Лице, с което съответното лице е в семейно отношение, означава едно от следните лица:

1. съпруг/а, както и определените съгласно съответното национално законодателство като равностойни на съпруг/а;

2. непълнолетни деца;

3. други роднини на съответното лице, с които то живее в едно домакинство не по-малко от една година към датата на съответната лична сделка.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Банката съхранява и актуализира магнитен (електронен) и/или хартиен носител информацията за видовете инвестиционни или допълнителни услуги или инвестиционни дейности, извършвани от нея или за нейна сметка, при които възниква или може да възникне конфликт на интереси, който води до съществено накърняване на интереса на клиент или клиенти на Банката.

§ 2. (1) При наличие на информация или риск от възникване на конфликт на интереси клиентите на Банката могат да подадат сигнал по електронна поща на адрес complaints@bdbank.bg, както и на място чрез деловодството на Банката.

(2) В случаите по ал. 1 служителите на банката могат да използват и кутията за жалби и сигнали.

§ 3. Настоящите правила се приемат на основание чл. 64, ал. 2, т. 1, чл. 65, ал. 1, т. 7 и чл. 76 от Закона за пазарите на финансови инструменти и чл. 34 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на ЕП и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива.

§ 4. Настоящите правила са приети на заседание на Управителния съвет на Българска банка за развитие с решение на УС с протокол № 6 от 11.02.2010 г., изменени и допълнени с решение на Управителния съвет с протокол № 31/16.05.2018г. и протокол № 114/30.12.2020г. и изменени на заседание на УС на на „Българска банка за развитие“ ЕАД с решение на УС с протокол № 65/24.08.2021г.